

RAPPORT FOR VIGELAND- JUBILEET 2019

Museumsleder Jarle
Strømodden takker regissør
Mathias Calmeyer for fore-
stillingen *Lyden av Vigeland*
den 22. juni.

Innhold

Forord	5
Innledning	7
Menneskene bak jubileet	7
Mål og visjoner	7
Målgrupper	8
Offisiell åpning i Oslo rådhus	9
Utstillinger i Vigelandjubileet 2019	10
Jubileumsutstillingen	10
Vandreutstillingen <i>Gustav Vigeland. Angsten står i sofaen</i>	13
Utstillinger utenfor Vigelandmuseet	14
Jubileumsfest i Vigelandsparken 22. juni	16
Festforestilling med KORK og Radioteatret	18
Andre aktiviteter i Vigelandjubileet	19
Foredrag	19
Foredrag utenfor Vigelandmuseet	19
Skulpturkurs og leireverksted	19
Omvisninger og byvandring	20
Vigelandseminar	20
Andre arrangementer	21
#InspiredbyVigeland	23
Publikasjoner i jubileumsåret	24
Forskningen på Gustav Vigeland	24
Digitalisering av Vigeland-brev	24
Andre viktige samarbeid i jubileumsåret	25
Økonomi	26
Kommunikasjon og markedsføring	28
Omlegging av kommunikasjonsarbeidet	29
Innholdsproduksjon	29
Redaksjonell dekning	29
Redaksjonell dekning – internasjonalt	31
Markedstiltak	32
Nøkkeltall	33

Museumsleder ved Vigelandmuseet, Jarle Strømodden, og prosjektleder for Vigelandjubileet, Guri Skuggen. Foto: Unni Irmelin Kvam / Vigelandmuseet.

Forord

Denne rapporten oppsummerer Vigelandjubileet 2019. Den gjennomgår mål og resultater – og ser nærmere på prosjekter som ble gjennomført og prioriteringer som ble gjort. Programmet for jubileumsåret ble publisert i et vakkert magasin som ble lansert i forbindelse med åpningen av jubileet 10. april. Det forteller om et stort antall arrangementer både i og utenfor Vigelandmuseet gjennom hele 2019. Vi kan se tilbake på et fantastisk jubileumsår som både museet, Kultur-etaten og Oslo kommune kan være stolte av.

Vigelandjubileet har stått i kunsthistoriens tegn – det kunstfaglige har stått sterkt som seg hør og bør når et museum har ansvaret for et jubileum. Det har vært en viktig målsetning å rette søke-lyset mot mangfoldet i Gustav Vigelands produksjon og la publikum oppdage nye sider ved Vigelands kunst. Denne rettesnoren har vi arbeidet etter når vi har prioritert og programmert. Vi har også ønsket å benytte jubileet til å løfte Vigeland. Han er vår største billedhugger gjennom tidene, og de verkene han skapte fra 1890-tallet og fremover hører til noe av det beste som er skapt, også i en europeisk sammenheng. Med dette som utgangspunkt bestemte vi oss for å lage en jubileumsutstilling som nettopp plasserte Vigeland i en bredere kontekst. I utstillingen *Paralleller. Gustav Vigeland og hans samtidige* fikk Vigeland målt seg mot de største billedhuggerne i sin samtid. Sett i ettertid mener vi at utstillingen bidro til å gi Vigeland et etterlenget løft. Også vandreutstillingen *Angsten står i sofaen* ble planlagt med tanke på målsetningene vi hadde definert. Gjennom utstillingen, som avsluttes sen vinteren 2021, vil publikum på flere måter kunne oppdage nye sider ved Vigelands kunst. De vil kunne se arbeider de ikke tidligere har sett – men også forhåpentligvis bli oppmerksomme på Vigelands relevans i dagens samfunn.

Det har vært en viktig målsetning å feire Vigeland. Dette ble gjort med pomp og prakt i Oslo rådhus 10. april. Den viktigste feiringen må likevel sies å ha funnet sted i Vigelandsparken 22. juni. Da ble hele Oslos befolkning invitert til bursdagsfeiring og festforestilling med KORK og Radioteatret. Det ble en fantastisk dag i strålende solskinn.

Vi har i løpet av jubileumsåret skapt et uvurderlig grunnlag for videreutvikling av Vigelandmuseet. Gjennom Vigelandseminaret har vi satt Vigelands kunst på agendaen i et internasjonalt forskermiljø. Jubileumsutstillingen har gitt oss viktige forbindelser til store europeiske museer, som Musée Rodin og Musée d'Orsay i Paris og Ny Carlsberg Glyptotek i København. Vi har i tillegg, gjennom samarbeidspartnere som Ultima-festivalen og NRK KORK / Radioteatret, skapt nye og spennende publikumsopplevelser, samtidig som vi har åpnet museet og Vigelands kunstnerskap for tverrfaglige perspektiver.

Byråd Rina Mariann Hansen uttalte til Aftenposten i september 2017 at hun ønsker å gjøre Vigeland like stor som Munch. Vigelandjubileet er uten tvil begynnelsen på en slik visjon, og det er en målsetning vi er klare for å ta fatt på. Det vil imidlertid kreve en videre satsning på Vigeland og Vigelandmuseet i årene som kommer.

Vi takker Oslo kommune for bevilgningen på NOK 5,8 millioner som gjorde jubileet mulig. Vi takker også våre samarbeidspartnere Høegh Eiendom og Frognerparkens Venner, som med sine økonomiske bidrag har vært med på å løfte jubileet.

Jarle Strømodden, museumsleder ved
Vigelandmuseet /
Guri Skuggen, kurator og prosjektleder
for Vigelandjubileet

Fra utstillingen *Paralleller. Gustav Vigeland og hans samtidige* i Vigelandmuseet. Aristide Maillols *Ile-de-France*, utlånt fra Nasjonal-
museet. Foto: Carsten Aniksdal / Vigelandmuseet.

Innledning

Vigelandmuseet er resultatet av en unik avtale mellom Gustav Vigeland og Oslo kommune. I følge avtalen fra 1921 skulle Vigeland overdra til kommunen alt han hadde laget, og kom til å lage i fremtiden, mot at kommunen bygde et atelier og fremtidig museum for hans arbeider. Siden Vigelands død i 1943 har det vært Oslo kommune, ved Vigelandmuseet, sitt mandat å forvalte hans kunst. Det var derfor naturlig at det var nettopp Vigelandmuseet som fikk ansvaret for å gjennomføre 150-årsjubileet for billedhuggerens fødsel. Museet har stått fritt til å programmere og prioritere. Denne tillitten har vi satt pris på.

Planleggingen av Vigelandjubileet begynte i 2015 med en idédugnad der alle museets ansatte fikk mulighet til å komme med innspill. I 2016 ble det nedsatt en arbeidsgruppe som skulle jobbe videre med prosjektet, og det ble utarbeidet en grundig projektskisse der mål og visjoner ble fastsatt. Det var på dette tidspunktet usikkert om det ville komme en bevilgning til jubileet, og dette forble usikkert gjennom hele 2016. Våren 2017 fikk museet en tilleggsbevilgning på NOK 300 000 fra Kulturretaten til planleggingen av jubileet, og i september 2017 ble det klart at Oslo kommune bevilget NOK 5,8 mill. til selve gjennomføringen. Det konkrete arbeidet kunne påbegynnes. Det kom også en tilleggsbevilgning på 1,8 mill. til konservering av tregruppene rundt fontenen i Vigelandsparken. Disse midlene er ikke tatt med i budsjettet for jubileet, da de ikke var knyttet opp til gjennomføringen. Det var på dette tidspunktet 18 måneder til jubileet skulle sparkes i gang på Vigelands fødselsdag 11. april, og det var bare å hive seg rundt. I planleggingen av jubileet har det vært nyttig med et skråblikk på feiringen av Edvard Munch i 2013. Det ble imidlertid tidlig klart at Vigelandjubileet hverken kunne eller ønsket å være en kopi av Munch150. Med rundt 20 prosent av Munch150s budsjett på nærmere

31 millioner kroner og betraktelig færre ansatte, måtte Vigelandjubileet prosjektere ut fra egne erfaringer, ressurser og ideer.

Menneskene bak jubileet

Vigelandmuseet har pr. i dag 12 faste ansatte, hvorav tre kunstfaglige ansatte og to konservatorer – til sammen ca. 8,75 årsverk. I jubileumsåret ble staben utvidet med en prosjektstilling på kommunikasjon og markedsføring. Kulturretats kommunikasjonsavdeling har også bidratt. I tillegg har museet tilkallingsvakter som kontaktes ved behov. Antallet vakter måtte økes i forbindelse med jubileumsutstillingen, som stilte høye krav til sikkerhet. Museet har også tre dyktige frilans formidlere som har bidratt. Til sammen har jubileet blitt gjennomført av 23 faste og løse medarbeidere som har ytt en formidabel innsats. De har jobbet lange dager og sene kvelder fordi de brenner for Vigelands kunst.

Vigelandjubileets prosjektgruppe, som ble etablert i januar 2017, har bestått av følgende ansatte ved museet og Kulturretaten:

Guri Skuggen, prosjektleder
Jarle Strømodden
Elin-Therese Aarseth
Unni Irmelin Kvam
Ingebjørg Mogstad
Olav Sande Bøckman
Kjersti Tubaas

Mål og visjoner

Mål og visjoner ble fastsatt i projektskissen som ble utarbeidet i 2016, og disse har fungert som underlag for alt arbeidet med jubileet:

- Feire Norges største billedhugger og vekke begeistring for hans kunst.
- Skape en nasjonal jubileumsmarkering som øker kunnskapen om, og interessen for, Gustav Vigeland.

- Vise publikum bredden, omfanget og betydningen av Vigelands produksjon.
- Formidle Vigelands liv og virke til et internasjonalt publikum.

Feiringen av Vigeland har stått sentralt. Åpningen av jubileet fant sted i Oslo rådhus 10. april. Dette var en høytidelig markering med festmøte og påfølgende mottakelse for kolleger og samarbeidspartnere. Feiringen fortsatte dagen etter, 11. april, med offisiell åpning av jubileumsutstillingen i Vigelandmuseet. Dette var imidlertid lukkede arrangementer. 22. juni inviterte vi derfor hele Oslos befolkning til jubileumsfest i Vigelandsparken. Et omfattende program ble avsluttet med festforestillingen *Lyden av Vigeland* med KORK og Radioteatret.

Vigelandmuseet er et kommunalt anliggende, men Vigelandjubileet 2019 har i praksis hatt ansvaret for et nasjonalt jubileum. Vigeland er hele Norges billedhugger, og det har vært en viktig målsetning at dette skulle bli en nasjonal feiring. Strategien for å få til dette har vært å skape et bredt nettverk av aktører, samt å engasjere viktige nasjonale institusjoner til å delta. Naturlig nok er det de stedene som Vigeland hadde en direkte tilknytning til som har hatt egne arrangementer i forbindelse med jubileet: Mandal, Lindesnes, Halden og Trondheim. Det ble tidlig etablert som et mål å få til en vandreutstilling i samarbeid med Nasjonalmuseet. Dette lykkes vi med, og gjennom utstillingen *Angsten står i sofaen* får publikum fra Alta i nord til Mandal i sør mulighet til å oppleve Vigelands kunst. Også Nasjonalbiblioteket har engasjert seg i feiringen. De har lagt ned betydelige ressurser i å digitalisere alle sine Vigeland brev, samt et utvalg brev i Vigelandmuseets eie. Alle brevene er publisert i *Hanske*, Nasjonalbibliotekets database, og således tilgjengelig for alle – over hele landet.

To kjennskapsmålinger i forkant av jubileet viste at kjennskapen til Vigelandsparken er stor i hele Norges befolkning. De fleste har imidlertid liten kjennskap til andre sider ved Vigelands produksjon. Dette ønsket vi å gjøre noe med. Gjennom å fortelle at Vigeland er mer enn Vigelandsparken, ville vi øke bevisstheten om den betydningen Vigeland hadde i sin samtid, og dermed også øke hans anseelse i dag. Gjennom hele jubileet har vi derfor fokusert blant annet på Vigelands tidlige arbeider, hans portretter og monumenter, hans tegninger, og hans engasjement i Nidarosdomen.

Vigelands liv og virke er hovedsakelig formidlet til et internasjonalt publikum gjennom en rekke nye publikasjoner på engelsk, samarbeid med viktige institusjoner i Frankrike, et internasjonalt forskningsseminar, samt god pressedekning i internasjonale medier.

Målgrupper

De ulike arrangementene og utstillingene har rettet seg mot ulike målgrupper. Jubileumsutstillingen og foredragsserien i Vigelandmuseet har rettet seg mot et generelt kunst- og kulturinteressert publikum, og har truffet aldersgruppen 40+ best. Vandreutstillingen rettet seg mot en yngre målgruppe (16–23 år). Samarbeidsprosjektene med Ultima, Høyskolen Kristiania og De Naive appellerte også til et ungt publikum. Kampanjen *#InspiredbyVigeland*, som ble gjennomført på Instagram, rettet seg mot omtrent den samme aldersgruppen, men her var det et uttalt mål å treffe dem som ikke i utgangspunktet er interessert i kunst. For de helt minste har det blitt arrangert teaterforestilling; *Sinnataggen vil ha ferie*, samt ulike kreative verksteder.

Offisiell åpning i Oslo rådhus

10. april 2019 ble kolleger og samarbeidspartnere invitert til festmøte i Rådhushallen og påfølgende mottakelse i Bankettsalen og Festgalleriet. Det ble en høytidelig markering for 350 gjester. Ordfører Marianne Borgen ønsket velkommen, før museumsleder Jarle Strømodden og byråd for kultur, idrett og frivillighet, Rina Mariann Hansen, holdt sine taler. Programmet bestod videre av overrekkelse av minnemynt fra Norges Bank ved sentralbanksjef Øystein Olsen og musikalske innslag ved Oslo-Filharmonien.

Museumsleder Jarle Strømodden holder tale under festmøtet i Rådhushallen 10. april. Foto: Kristine Halmrast / Vigelandmuseet.

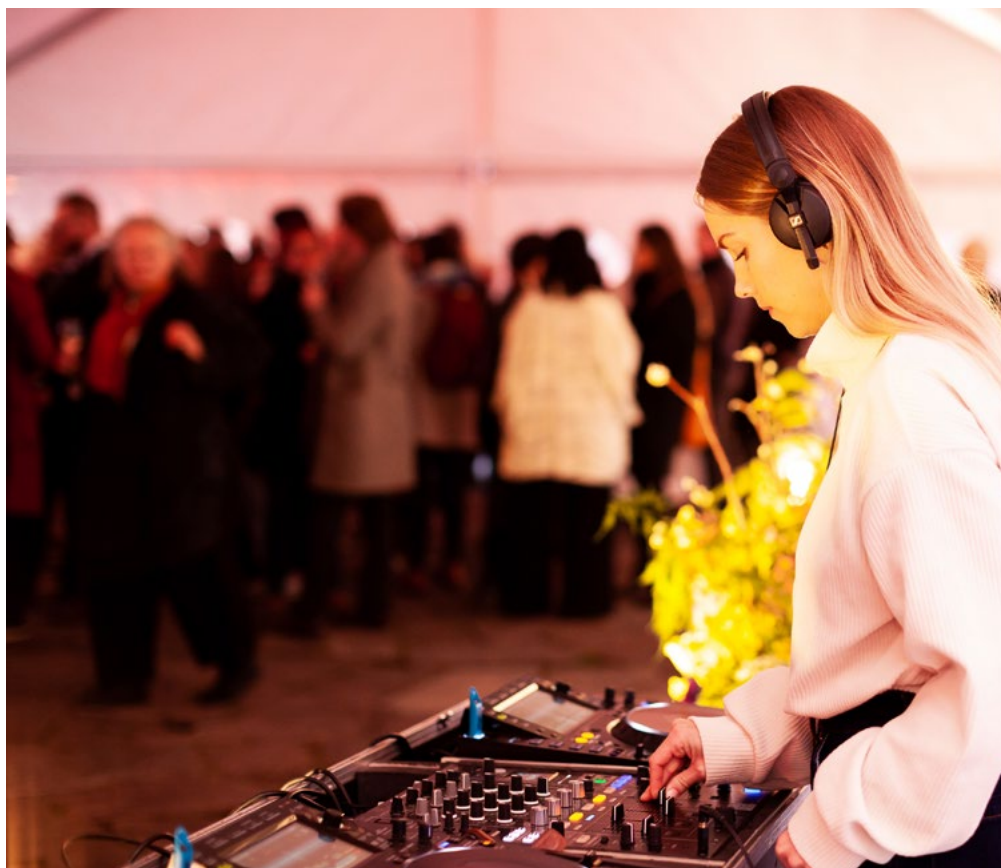
Utstillinger i Vigelandjubileet 2019

- *Paralleller. Gustav Vigeland og hans samtidige* (Vigelandmuseet, 12.04.2019 – 15.09.2019)
- *Gustav Vigeland. Angsten står i sofaen* (Nasjonalmuseet / Vigelandmuseet, 26.03.2019 – 21.02.2021)
- *Gustav Vigeland. Skulpturens kraft og känsla* (Thielska Galleriet, Stockholm, 15.06.2019 – 29.09.2019)
- *Sidesprang fra gotikken* (Trondheim kunstmuseum, 12.10.2019 – 08.03.2020)
- *Gutten i treet* (Kulturtorget, Lindesnes, 11.04.2019 – 31.12.2019)
- *Skåret av Gustav* (Vigeland Hus og Andorsengården, Mandal, Vest-Agdermuseet, 20.06.2019 – 15.08.2019)
- *Konstellasjoner av kjærlighet – Vigeland i lys av Michelangelo* (Vigelandmuseet, 10.10.2019 – 19.01.2020)

Jubileumsutstillingen

Den offisielle åpningen av jubileumsutstillingen fant sted på Vigelands fødselsdag den 11. april, dagen etter markeringen i Rådhuset. Dette var planlagt med tanke på at tilreisende gjester skulle få anledning til å delta på begge disse arrangementene. På grunn av plassbegrensning i museet og hensyn til sikkerheten i salene hadde vi dessverre ikke anledning til å gjøre dette til et åpent arrangement. Invitasjoner ble sendt ut til kolleger og samarbeidspartnere, og til sammen deltok rundt 250 gjester på åpningen, som fant sted i museets borggård. Programmet bestod av en hilsen ved Frankrikes ambassadør til Norge, Pierre-Mathieu Duhamel, og en introduksjon til utstillingen ved kurator og prosjektleder Guri Skuggen. Utstillingen ble offisielt åpnet av byrådsleder Raymond Johansen.

DJ Cecilie Strømsheim spiller i Vigelandmuseets borggård under åpningen av jubileumsutstillingen.
Foto: Kristine Halmrast / Vigelandmuseet.

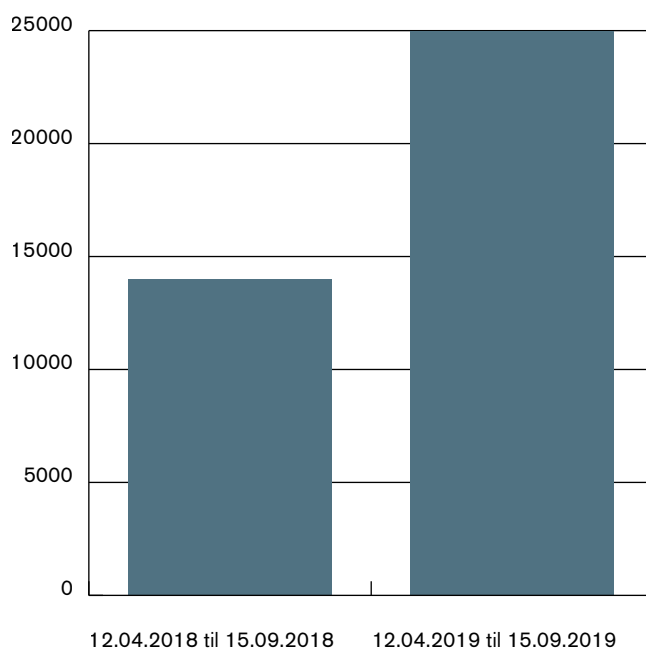

Fra utstillingen *Paralleller. Gustav Vigeland og hans samtidige* i Vigelandmuseet. Auguste Rodins *Victor Hugo med draperi*, utlånt fra Musée Rodin. Foto: Carsten Aniksdal / Vigelandmuseet.

Jubileumsutstillingen *Paralleller. Gustav Vigeland og hans samtidige* har vært Vigelandmuseets storsatsning i jubileumsåret. Målet med utstillingen var å plassere Gustav Vigelands arbeider i en større europeisk kontekst. Vigelands verker ble stilt side om side med verker av de fremste billedhuggerne i hans samtid: Auguste Rodin, Aristide Maillol, Constantin Meunier og Antoine Bourdelle. Samtidig fortalte utstillingen om Gustav Vigelands utvikling som kunstner, og hvordan og hvorfor han beveget seg fra 1890-tallets realisme, via et stilskifte rundt 1909, til en mer monumental form slik vi kjenner den fra Vigelandsparken. Torsteinsen Design var ansvarlige for designet i utstillingen, og de måtte forholde seg til de mange begrensningene i den fredede museumsbygningen. Resultatet var et utstillingsdesign som fremhevet bygningen; med sokler i eik, og etiketter i messing. Veggtekstene ble gjort som folie på vegg, og disse fungerte som en rød tråd gjennom utstillingen.

Sammenligning av besøkstall i perioden 12.04–15.09 i 2018 og 2019

Innlån

Utstillingen var mulig takket være et stort innlån fra Musée Rodin, Musée du Louvre, Musée Bourdelle og Musée d'Orsay i Paris, Ny Carlsberg Glyptotek i København, KODE i Bergen, Nasjonalmuseet i Oslo, samt flere private samlere. Til sammen ble det lånt inn 38 skulpturer til utstillingen. Gjennom disse lånene har museet opprettet svært gode relasjoner med helt sentrale museer i utlandet, og dette vil kunne bidra positivt til internasjonalt samarbeid i fremtiden. Utstillingen ville heller ikke vært mulig uten statlig forsikring fra Kulturdepartementet. Til sammen bestod utstillingen av 92 verk.

Besøkstall

Jubileumsutstillingen ble sett av 25 000 besøkende i Vigelandmuseet i tidsrommet 12. april 2019 til 15. september 2019. Tallene viser en publikumsøkning på 78,5 % sammenlignet med tall fra samme periode i 2018.* Også billett- og salgsinntektene økte betraktelig sammenlignet med samme periode tidligere år; billettinntektene økte fra NOK 373 762 i 2018 til i overkant av 1,23 mill. i 2019**, mens salget i butikken mer enn doblet seg.

Publikumsundersøkelse

Det ble gjennomført en publikumsundersøkelse i utstillingen som viser at de besøkende var begeistret. Hele 98 % svarte at de var fornøyd med utstillingen. Og nesten alle respondentene vektlegger at sammenstillingen av Vigeland med andre kunstnere var spennende. Interessen blant publikum speiles også i antallet omvisninger som ble holdt i utstillingen; til sammen 163 omvisninger for voksne og barn.

Utstillingskatalog

Det ble utgitt en katalog til jubileumsutstillingen. I tråd med målsetningen å gjøre Vigeland bedre kjent i utlandet, var det viktig å få til en internasjonal distribusjon av denne. Museet valgte

derfor å inngå et samarbeid med forlaget SKIRA, som er et av de mest anerkjente forlagene innen kunstpublikasjoner, og har et bredt distribusjonsnettverk. Katalogen ble utgitt på norsk og engelsk, og vil sørge for at jubileumsutstillingen lever videre også etter 2019.

Utstillingen ble kuratert av Guri Skuggen og Jarle Strømmodden.

* Det offisielle besøkstallet for hele museet i denne perioden i 2018 er 19 240. Av disse besøkte 5 240 personer museet i forbindelse med PiP-festivalen. Sammenligningen er basert på besøket i museets utstilling, som var 14 000.

** Billettprisen økte i samme periode fra NOK 80,- til NOK 120,-.

Vandreutstillingen *Gustav Vigeland*.

Angsten står i sofaen

For å gjøre jubileumsfeiringen til en nasjonal markering var det viktig å realisere en vandreutstilling med Gustav Vigelands skulpturer. Vandreutstillingen ble derfor tidlig jubileets andre store utstillingssatsning. Målet var at flere visningssteder og publikummere rundt om i Norge skulle få ta del i feiringen, og bli bedre kjent med Gustav Vigelands kunstnerskap. I den forbindelse var det naturlig å ta kontakt med Nasjonalmuseet, som gjennom sitt landsdekende program har et omfattende nettverk, og i tillegg lang erfaring med produksjon av vandreutstillinger. Samarbeidet med Nasjonalmuseet ble formelt inngått 18.12.2017.

I tråd med jubileets målsetning om å vise nye sider av Vigelands kunst prioriterte vi å løfte frem hans relativt ukjente 1890-talls arbeider. Konseptet ble utviklet med utgangspunkt i vår overbevisning om at Vigelands kunst fortsatt er relevant. Skulpturene fra 1890-årene er blant hans viktigste, og vakreste, arbeider. De handler om sårbarhet, ensomhet, angst og utenforskap; tematikk som er høyst aktuell i vår egen følelsesorienterte tid. Ved å ta utgangspunkt i Vigelands tidlige skulpturer ønsket vi å rette fokus mot det dypt allmennmenneskelige ved hans kunst, og bidra til å løfte diskusjoner om viktige eksistensielle tema på agendaen. Målgruppetenking (16–23 år) preget hele utviklingsprosessen. Blant annet ble det lagt vekt på å utfordre det typisk museale i utstillingens *tone of voice* og design. Scenograf Kine Liholm bidro til å utvikle utstillingens konsept til noe visuelt lekent, overraskende og utfordrende.

Fra utstillingen *Angsten står i sofaen*. Foto: Annar Bjørgli / Nasjonalmuseet.

Utstillingen fikk positiv oppmerksomhet i pressen:

«Tematikken har stor aktualitet i dagens samfunn, hvor vi ser et stadig økende fokus på mental helse og sosial urettferdighet. Vi ser unge mennesker som i frykt for sin fremtid demonstrerer i gatene mot klimaforandringer og forurensing og et samfunnsengasjement av global utstrekning. Utstillingen er smakfullt gjennomført og med en sjeldent leken presentasjon hva skulpturer fra århundreskiftet angår». Stavanger Aftenblad, Anne Therese Tveita, 29. april 2019.

Samarbeidet med Nasjonalmuseet ble givende, lærerikt og et godt eksempel på hva to museumsinstitusjoner kan få til. Per Odd Bakke, avdelingsdirektør for Nasjonalmuseets landsdekkende program, mener at

«Initiativet, samlingen, jubileet og fagpersonalet fra Vigelandmuseet sammen med struktur, prosjektledelse, produksjonsapparat og nasjonale nettverk fra Nasjonalmuseet har vært en kombinasjon av nytenkende, publikumsorientert, leken og modig presentasjon av en av Norges mest kjente kunstnere».

Kurator for utstillingen var Elin-Therese Aarseth ved Vigelandmuseet. Prosjektleder var Helga Gravermoen ved Nasjonalmuseet.

Turneliste *Angsten står i sofaen*

- Sølvberget galleri, Stavanger
(30.03.2019 – 02.06.2019)
- Buen Kulturhus, Mandal
(14.06.2019 – 25.08.2019)
- Kunstmuseet Kube, Ålesund
(06.09.2019 – 29.12.2019)
- Romsdalsmuseet, Molde
(09.01.2020 – 13.02.2020)
- Glomdalsmuseet, Elverum
(20.02.2020 – 03.05.2020)
- Alta museum (14.05.2020 – 06.09.2020)
- Nordlandsmuseet, Bodø
(17.09.2020 – 29.11.2020)
- Haugesund Billedgalleri
(10.12.2020 – 21.02.2021)

Utstillinger utenfor Vigelandmuseet

Det har vært en rekke utstillinger utenfor Vigelandmuseet i 2019. Vest-Agder-museet ved Mandal museum og Vigeland Hus har vist Vigelands tresnitt og treskjærerarbeider i

utstillingen *Skåret av Vigeland*, Kulturtorvet på Lindesnes har vist utstillingen *Gutten i treet* med fokus på Vigelands barndom, og Thielska Galleriet i Stockholm har presentert Vigeland på nytt for det svenske publikummet i utstillingen *Skulpturens kraft och känsla*. Dette er utstillinger som er initiert og gjennomført av eksterne – men der Vigelandmuseet har bidratt med utlån av arbeider. I tillegg har museet kuratert utstillingen *Sidesprang fra gotikken* i Trondheim kunstmuseum.

Til sammen har Vigelandmuseet lånt ut 81 skulpturer, 35 treskjærerarbeid og 8 tegninger i 2019. Så mange utlån har museet aldri tidligere hatt. Både inn- og utlån er administrert av museets to skulpturkonservatorer.

Fra utstillingen *Angsten står i sofaen*, Buen Kulturhus, Mandal. Foto: Annar Bjørgli / Nasjonalmuseet.

Utstillinger utenfor Vigelandmuseet 2019 (med besøkstall)

STED	TITTEL	PERIODE	BESØK
Thielska Galleriet, Stockholm	<i>Skulpturens kraft och känsla</i>	15.06. – 29.09.19	9 057
Sølvberget, Stavanger	<i>Angsten står i sofaen</i>	30.03. – 02.06.19	4 028
Buen Kulturhus, Mandal	<i>Angsten står i sofaen</i>	14.06. – 25.08.19	1 561
Kunstmuseet Kube, Ålesund	<i>Angsten står i sofaen</i>	06.09. – 29.12.19	7 214
Vigeland hus og Andorsengården, Mandal	<i>Skåret i tre / G. Vigeland og tresnittet</i>	20.06. – 15.08.19	2 700
Kulturtorvet, Lindesnes	<i>Gutten i treet</i>	11.04. – 31.12.19	600
Trondheim Kunstmuseum, Trondheim	<i>Sidesprang fra gotikken</i>	12.10.19 – 08.03.20	5015 (pr. 31.12.2019)
TOTALT			30 175

Jubileumsfest i Vigelandsparken 22. juni

I planleggingen av den store jubileumsfesten i Vigelandsparken ønsket vi å ta utgangspunkt i hvordan de besøkende vanligvis bruker parken. Vigelandsparken er et viktig rekreasjonsområde for byens innbyggere. Den brukes til ulike aktiviteter som løping, ballspill, yoga, piknik, osv., mens turistene gjerne tar bilder av seg selv foran Vigelands skulpturer. Med utgangspunkt i dette ble det planlagt et bredt program. Det ble satt opp griller til fri bruk, samt bod med utlån av spill og tepper. Det ble arrangert yoga og Sinnataggenløp, og på broen ble det satt opp sokler foran fire av skulpturene med *#inspired by Vigeland* malt på sidene. Gjennom hele dagen poserte besøkende i parken som skulpturene, og mange av bildene ble delt på sosiale medier.

Hovedprogrammet fant sted på gressletten øst for fontenen i tidsrommet 12–16. Her ble det rigget til med formidlingstelt og leireverksted. I formidlingsteltene kunne publikum lære mer om de ulike teknikkene Vigeland brukte i arbeidet med skulpturene i parken; gipsstøping, bronsestøping og steinhugging. Gipsstøping ble presentert av Vigelandmuseets konservatorer, bronsestøping av Kristiania Kunst & Metalstøberi og steinhugging ved Johansen Monumenthuggeri. Formidlingsteltene var en stor suksess. I leireverkstedet kunne barn i alle aldre lage skulpturer inspirert av Vigeland. Gjennom hele dagen fungerte elever fra 6. klasse ved Skøyen skole som lokale guider i parken. Dette var en del av et større formidlingsprosjekt ledet av Liga Olsen, som er formidler i Vigelandmuseet. Elevene hjalp også til med å servere bursdagskake kl. 15. Kaken, som var to meter lang, forsvant i løpet av 20 minutter til glede for 500 små og store.

Smakebiter fra programmet

- Yoga for barn og voksne i samarbeid med Fri Yoga.
- Sinnataggenløp i samarbeid med sportsklubben Vidar. Rundt 200 barn i alderen 0–13 år deltok, og mottok Sinnataggenmedalje ved målgang.
- Rebusløp i samarbeid med Bymuseet.
- Forestillingen *Sinnataggen vil ha ferie* med Annes dukketeater.
- Posten Norge inviterte små og store til å lage og sende postkort med Vigeland-frimerke.

Det er vanskelig å anslå hvor mange som deltok på jubileumsfesten. Det krydde av mennesker i parken denne dagen, slik det vanligvis gjør en godværsdag i juni. Når vi har anslått rundt 3 500 besøkende er dette et nøktern anslag basert på hvor mange som deltok på Sinnataggenløpet, tilbrakte tid i leireverkstedet, snakket med våre formidlere og deltok som sittende publikum på festkonserten. Trolig og forhåpentligvis var det mange fler som følte at de var med på å feire Vigeland denne dagen.

Festforestilling med KORK og Radioteatret

Dagen ble avsluttet med festforestillingen *Lyden av Vigeland* på baksiden av Monolitt-platået for mer enn 1000 sittende tilskuere. Forestillingen var et samarbeid mellom Vigelandsmuseet og NRK v/KORK og Radioteatret. Den var gratis og åpen for alle. Regissør Mathias Calmeyer hadde skapt en underholdende gjennomgang av Vigelands liv og arbeid med parken. Historien ble fremført som live radioteater av noen av våre fremste skuespillere: Mads Ousdal, Nils Ole Oftebro, Heidi Ruud Ellingsen, Charlotte Frogner, Lasse Lindtner og Torgny Aanderaa. KORK stilte med fullt orkester. Med *Monolitten* som bakteppe ble dette en unik opplevelse. Forestillingen ble fremført med opptak for sending, og ble vist på NRK 26. desember, med reprise dagen etter.

Festforestillingen *Lyden av Vigeland* med KORK og Radioteatret i Vigelandsparken 22. juni. Foto: Unni Irmelin Kvam / Vigelandsmuseet.

Andre aktiviteter i Vigelandjubileet

Foredrag

Ulike sider ved Vigelands liv og kunst har blitt belyst gjennom en serie på ni foredrag i jubileumsåret, støttet av Fritt Ord. Foredragene fant sted på tirsdager kl. 18, og de var gratis og åpne for alle. I tillegg ble det arrangert to foredrag som kom til senere, og som derfor ikke var annonsert som en del av det offisielle programmet. Alle foredragene var rettet mot et allment kulturinteressert publikum.

16. april: *Gustav Vigeland og Europa.* Kuratorforedrag ved kunsthistoriker Guri Skuggen.
30. april: *Laura, Inga, Ingerid – kvinnene som elsket Vigeland.* Ved kunstformidler Freya Folåsen.
28. mai: *Spor av hender.* Ved psykolog Peder Kjøs.
25. juni: *Vigelandsparken – Fra idé til virkelighet.* Ved museumsleder Jarle Strømodden.
27. august: *Hjemmet som kunstverk.* Ved kunsthistoriker Wenche Volle.
24. september: *Et nyklassisistisk byggverk med monumental karakter.* Ved professor i kunsthistorie Kari Hoel.
8. oktober: *Bevaring for evigheten.* Ved konservatorer Siri Refsum og Ingebjørg Mogstad
15. oktober: *Inspirert av Michelangelo.* Ved kunsthistoriker Hilde Hernes.
3. desember: *Følelser hugget i stein.* Ved kunsthistoriker Liga Olsen

Andre foredrag i Vigelandmuseet:

6. november: *Wergeland og Vigeland.* Ved forfatter Geir Uthaug, i samarbeid med Wergelandakademiet.
19. november: *Vigelandstipendene 2019.* Ved stipendmotakerne Ingvild Hammervoll og Sara Eliassen.

Foredrag utenfor Vigelandmuseet

Allerede høsten 2018 begynte vi å merke at interessen for det kommende jubileumsåret var stor. Vi fikk mange henvendelser fra grupper som ønsket å være tidlig ute med å bestille foredrag om Gustav Vigeland. Denne interessen vedvarte utover i jubileumsåret, og museets fagpersoner har holdt i alt 14 foredrag for til sammen ca. 1 400 tilhørere. De fleste av foredragene har funnet sted i Oslo, men det har også blitt holdt foredrag i Tistedalen, på Kongsberg, samt i Stavanger og Ålesund.

Skulpturkurs og leireverksted

I løpet av jubileumsåret har kunstneren Gisle Harr holdt skulpturkurs for barn og voksne i museet: Ett to-dagers kurs for voksne med tittelen *Modeller en portrettbyste* og ett to-dagers kurs for barn med tittelen *Lag en helt!*. Kursene ble raskt fullbooket, og det var dessverre flere som ønsket å delta som ikke fikk plass. Tilbakemeldingene fra kursdeltakerne var også gode. Videre har det blitt arrangert flere åpne leireverksted for barn. Vigelandmuseet stilte også med leireverksted på MiniØya og Kulturfest Tøyen 25.–27. mai.

Omvisninger og byvandring

I tillegg til omvisninger i jubileumsutstillingen har det blitt arrangert flere offentlige omvisninger i Vigelandsparken. Det har også blitt gjennomført byvandring i Oslo sentrum. Vandringene har fokusert på Vigelands monumenter, og beveget seg mellom *Abelmonumentet* og monumentet over Camilla Collett i Slottsparken, og *Nordraakmonumentet* på Nordraaks plass. Den ene av disse byvandringene ble arrangert i samarbeid med Bymuseet, og var en del av programmet «Kjenn din by». Byvandringene har vært en del av jubileets strategi for å rette søkelyset mot mindre kjente sider ved Vigelands produksjon.

Byvandring i Oslo sentrum med museumsleder Jarle Strømmodden.

Omvisninger i Gustav Vigelands leilighet

I forbindelse med Vigelandjubileet har vi opplevd en økt interesse for Gustav Vigelands leilighet i museets 3. etasje. Leiligheten, der Vigeland bodde mellom 1924 og 1943, er bevart med det originale interiøret. Leiligheten inneholder også kunsthåndverk designet av Vigeland. Interessen for leiligheten ble intensivert av et stort oppslag i Aftenposten 15. mars 2019 med overskriften «Åpner dørene til Gustav Vigelands praktleilighet på Frogner».

Det var fra starten av jubileet planlagt flere offentlige omvisninger i leiligheten. Dessverre er det kun mulig å ta med 15 besøkende dit samtidig – og det ble raskt klart at det planlagte antallet ikke var tilstrekkelig. Interessen var større enn vi forutså, og derfor ble det gjennom hele jubileumsåret satt opp ekstra omvisninger for å møte etterspørselen. Til sammen har det blitt gjennomført 33 offentlige omvisninger i Vigelands leilighet i 2019. I tillegg er det mange private grupper som har benyttet anledningen til å se leiligheten i forbindelse med sin omvisning i museet.

Vigelandseminar

23. og 24. mai ble det arrangert et internasjonalt Vigelandseminar på Sentralen i Oslo: *Towards Modernity in Sculpture*. Seminaret ble arrangert i samarbeid med Institutt for filosofi, ide- og kunsthistorie og klassiske språk (IFIKK) ved Universitetet i Oslo. Det ble en stor suksess og bidro til nye perspektiver på Vigelands kunst. Med deltakere fra Sverige, Belgia, Frankrike, Tyskland og Spania, demonstrerte seminaret at interessen for Vigeland er stor også utenfor Norge. Som en direkte følge av seminaret ble det planlagt et eget temanummer om Vigeland i det kunsthistoriske tidsskriftet *Kunst og Kultur* i 2020.

Fra seminaret *Towards Modernity in Sculpture* på Sentralen i Oslo.

Andre arrangementer

Samtidskunstfestivalen Ultima markerte seg høsten 2019 som en viktig samarbeidspartner for Vigelandjubileet. Under Oslo Kulturnatt 13. september arrangerte de et performanceforedrag med den amerikanske lydkunstneren Michael Esposito og svenske Carl von Hausswollf i Vigelandmuseet. Samme helg, som også var jubileumsutstillingens siste, holdt artisten Nils Bech seks performance-konserter i museets saler.

Vigelandjubileet har også samarbeidet med Høyskolen Kristiania om et lysprosjekt; *Guerilla Lighting*. Fredag 1. november inviterte studenter ved Westerdals institutt for kommunikasjon og design publikum til en kveldsvandring i Vigelandmuseet der målet var å kaste nytt lys på Vigelands kunst. Vandringen gikk gjennom mørklagte saler, som i korte øyeblikk ble belyst med håndholdte lykter. Vandringen hadde kun kapasitet til 50 besøkende, og ble således en nokså intim affære.

Lørdag 23. november gjennomførte performancegruppen De Naive sin flash mob *Sekvens for Vigeland I–XII* i Vigelandmuseets saler. Performansen varte i hele museets åpningstid (12–16) og ble sett av 200 besøkende.

De Naive i Monolittsalen i Vigelandmuseet. Foto: Unni Irmelin Kvam / Vigelandmuseet.

Guerilla Lighting i Vigelandmuseet.

Oversikt over arrangementer utenfor Vigelandmuseet (med besøkstall)

ARRANGEMENT	STED	ANTALL
Mottakelse 10. april VM	Oslo rådhus	350
Jubileumsfest 22. juni VM	Vigelandsparken	2 300
Lyden av Vigeland – KORK / NRK Radioteatret 22. juni	Vigelandsparken	1 200
Miniøya og Kulturfest Tøyen	Tøyen	2 100
Vigelandseminar VM/UiO	Sentralen	90
Byvandring + parken	Sentrum, Vigelandsparken	315
Foredrag om GV utenfor museet (14 stk)	Diverse steder i og utenfor Oslo	1 400
TOTALT		7 775

#InspiredbyVigeland

Kampanjen #InspiredbyVigeland ble gjennomført av kommunikasjonsavdelingen i Kulturetaten sommeren og høsten 2019. Målet med kampanjen var å nå ut til en yngre målgruppe, samt dem som i utgangspunktet ikke er spesielt interessert i kunst – og vekke deres interesse for Vigelands kunst. Konseptet gikk ut på å finne nye inngangsporter til kunsten. Ved å ta utgangspunkt i andre interesser, kunstformer og koblinger, prøvde man å treffe målgruppen på deres egne premisser.

Kampanjen fant i hovedsak sted på Instagram, med støtte på Twitter (særlig med tanke på pressearbeid) og Facebook. Den var basert på User-generated content (UGC): innholdet produseres av brukerne – og spres i brukernes kanaler. Den bærende ideen var å oppmuntre brukere til å bli inspirert av Vigelands kunst, skape noe eget, og dele det på Instagram med emnetaggen #inspiredbyvigeland.

For å sette det hele i gang ble det lagt ut en pressemelding på Instagram og Facebook med informasjon om kampanjen og hvordan det var mulig å delta. Det ble også inngått et samarbeid med flere influencere utenfor kunstfeltet i forskjellige land. Disse ble bedt om å produsere innhold for å visualisere hvordan dette kunne gjøres. Denne strategien var vellykket. Obarski/Kiskiloszki, som har over 145 000 følgere på Facebook, laget en GIF med utgangspunkt i Gustav Vigelands tresnitt *Skjelett sjonglerer med fire barn*. Posten fikk over 2 000 likes, 1 340 delinger og 65 814 visninger på Facebook. Ida Frosk sine to poster fikk henholdsvis 3 836 og 5 276 likes på Instagram, og en antatt rekkevidde på minst 80 000 og 100 000. Frosk har 254 000 følgere på Instagram.

Kampanjen resulterte i over 800 bidrag fra mer enn 20 land. Innholdet varierte fra proff kunst til barnekunst, og viste et fantastisk engasjement.

Brukerne lot seg inspirere av mange ulike sider ved Vigelands kunst. Ikke bare hans skulpturer, men også smijernsarbeidene, tresnittene, osv. Humor var et viktig element.

Tallene viser at kampanjen spredte seg. VisitNorways video om Vigelandsparken og kampanjen ble sett av over 600 000 på Facebook. VisitNorway delte også flere innlegg på sin Facebook- og Twitter-konto (med henholdsvis over 1 mill. og 69 900 følgere). Også VisitOslo delte flere innlegg på Facebook (over 200 000 følgere).

Kampanjen fikk bra omtale i utenlandsk presse. Blant annet skrev Matador Network en artikkel om kampanjen. De har 1,8 mill. følgere på Facebook og åtte mill. lesere månedlig på sin nettside. Flere ambassader støttet også kampanjen ved å dele innlegg i sine kanaler, for eksempel Norway in Japan (Norsk ambassade i Japan), som har 17 000 følgere på Twitter.

Ida Frosk #inspiredbyvigeland. Foto: Ida Frosk / Kulturetaten.

Publikasjoner i jubileumsåret

I 2019 har det blitt utgitt fem større publikasjoner om Gustav Vigeland. Det har lenge vært en mangel på litteratur om Vigeland, spesielt på engelsk. Jubileet tok tak i denne utfordringen. Arbeidet med å oversette Tone Wikborgs store Vigeland-biografi fra 2001 ble påbegynt allerede i 2017, samtidig som det ble bestemt at biografien også skulle utgis i en ny utgave på norsk. Biografien inneholder grundig dokumentasjon av Vigelands liv og virke, og den er en viktig kilde for dem som ønsker å forske på Vigelands kunst. Den nye utgaven ble gitt ut i samarbeid med Vidarforlaget/Solum Bokvennen.

I forbindelse med jubileumsutstillingen ble det produsert en katalog i samarbeid med SKIRA, og til utstillingen *Konstellasjoner av kjærlighet* ble det laget et mindre katalog. I tillegg har det kommet ut flotte publikasjoner initiert av andre. Med disse publikasjonene har Vigeland-litteraturen fått et betydelig løft.

Vigelandpublikasjoner i 2019:

- Tone Wikborg, *Gustav Vigeland: En biografi*, 2 utg. (Oslo: Vidarforlaget, 2019) (NO/ENG)
- Guri Skuggen (red.), *PARALLELLER. Gustav Vigeland og hans samtidige* (Milano: Skira, 2019) (NO/ENG)
- Jarle Strømodden, *Vigeland & Parken* (Oslo: Orfeus Publishing, 2019) (NO/ENG)
- Patrik Steorn (red.), *Gustav Vigeland. The Power and Feeling of Sculpture* (Stockholm: Arvinius+Orfeus, 2019) (SVE/ENG)
- Hilde Hernes, *Konstellasjoner av kjærlighet – Vigeland i lys av Michelangelo* (Oslo: Vigelandmuseet, 2019)
- Maria Veie (red.), *Vigeland og Nidarosdomen. To nasjonale ikoner* (Trondheim: Museumsforlaget, 2019) (NO/EN)

Forskningen på Gustav Vigeland

I forbindelse med Vigelandjubileet 2019 har det vært en ambisjon å stimulere forskningen på Vigelands kunst. Det har blitt satt i gang flere tiltak for å oppnå dette. Blant annet har Vigelandmuseet styrket samarbeidet med Universitetet i Oslo: Vi har invitert masterstudenter på besøk i museet og presentert dem for spennende Vigelandprosjekter, og vi har arrangert internasjonalt forskningsseminar. Vi har også delt ut to skrivestipend, som igjen har ført til flere publiserte artikler om Vigeland. De nye publikasjonene, samt digitaliseringen av brev-samlingen, har også vært viktige i denne satsningen.

Som et resultat av dette arbeidet merker vi allerede en større oppmerksomhet for Vigeland i forskningsmiljøet, og det blir spennende å følge utviklingen i årene som kommer.

Digitalisering av Vigeland-brev

I forbindelse med jubileet har Nasjonalbiblioteket og Vigelandmuseet gjort et felles løft. Nasjonalbiblioteket har digitalisert alle sine Vigeland-brev, i alt ca. 780 brev. Samtidig har Vigelandmuseet, i samarbeid med Nasjonalbiblioteket, digitalisert et utvalg av sin store brevsamling (ca. 2 000 brev). I dette omfattende materialet ligger det et stort potensiale til videre forskning. Brevene er tilgjengelige på *Hanske*, Nasjonalbibliotekets database.

Andre viktige samarbeid i jubileumsåret

Posten Norge laget to jubileumsfrimerker i forbindelse med Vigelandjubileet; et Europa-frimerke med skissen til *Sinnataggen*, og et Verden-frimerke med *Kysset*. En transparent sølvstrek fra Vigelands tegning av det samme motivet omkranser bronseskulpturene. Bakgrunnsfargene er sterke og inspirert av fargene i Vigelandsparken på sommerstid. Frimerkene er designet av frimerkedesigner Kristin Slotterøy. Dette er sjuende gang Vigelands kunst er motiv for frimerker. Første gang det ble laget frimerke med Vigeland-motiv, var til 100-årsjubileet i 1969. Posten stilte med gratis frimerker og eget stempel for dagen under jubileumsfesten 22. juni i Vigelandsparken.

I 2019 produserte Norges Bank en minnemynt i sirkulasjon (20-krone), utformet av Håkon Anton Fagerås. Mynten, som viser Vigeland mens han

modellerer skulpturen *Foster*, ble avduket under mottakelsen i Oslo rådhus 10. april.

I forbindelse med jubileumsutstillingen, der de fleste av de innlånte arbeidene var fra Frankrike, var det naturlig å ta kontakt med den franske ambassaden i Oslo, Institut français de Norvège / Det franske kulturinstituttet og den norske ambassaden i Paris. De har bidratt med kunnskap og markedsføring overfor sitt publikum i Norge og Frankrike. Den franske ambassadøren inviterte også våre utenlandske gjester på lunsj den 11. april.

Sommerkonsertene med Ole Bøhn som impresario, markerte 20-årsjubileum i år og som alltid trekker dette et interessert publikum til å høre og se noen av verdens ledende musikere i Vigelandmuseets borggård.

Regnskapstallene fra Vigelandjubileet 2019 viser inntekter og utgifter fordelt på hovedposter over årene 2017–2019. Det er verdt å merke seg at ikke alle inntekter og utgifter knyttet til jubileet er tatt med. På utgiftssiden er hovedgrunnen til dette at det kan være vanskelig å skille mellom vanlige driftskostnader og kostnader knyttet til jubileet. Dette er for eksempel tilfelle med lønnskostnader. Disse har vært betydelig høyere i 2019 som følge av behov for økt vakthold og overtidssarbeid, men er likevel ikke ført på jubileets budsjett. På inntektsiden er det kun bevilgede ekstramidler og gaver som er tatt med. Billettinntekter og salgsinntekter er ført på museets ordinære budsjett.

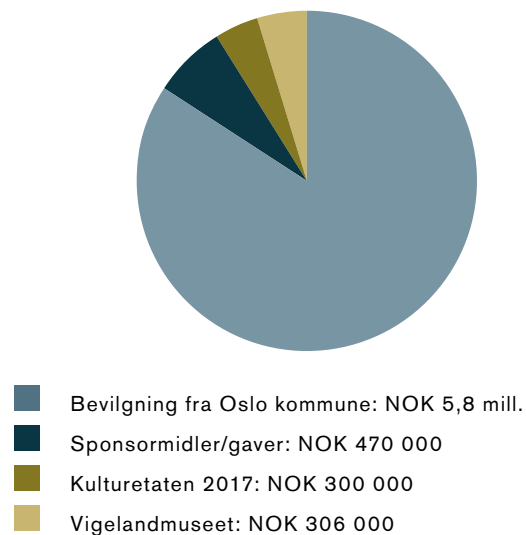
Vigelandjubileet 2019 hadde et budsjett på NOK 6,57 mill.: NOK 300 000 i tilleggsbevilgning 2017, NOK 5,8 mill. i øremerkede midler fra Oslo kommune høsten 2017, og NOK 470 000 i gaver/tilskudd fra eksterne. Til sammen har jubileet brukt NOK 6,876 mill., hvilket vil si et merforbruk på NOK 306 000. Dette var et planlagt merforbruk som er dekket inn over Vigelandmuseets ordinære driftsmidler, og skyldes hovedsakelig at vi valgte å inngå et samarbeid med NRK om festforestilling i Vigelandsparken 22. juni. Jubileet er i all hovedsak gjennomført i henhold til budsjett. Jubileumsutstillingen ble imidlertid noe dyrere enn budsjettet. Vi har ikke tidligere gjennomført en så omfattende utstilling med innlån fra utlandet, og det var derfor utfordrende å beregne kostnadene.

I tillegg til jubileets regnskapsførte utgifter er det nedlagt betydelig innsats hos eksterne samarbeidspartnere. For eksempel har Nasjonalmuseet, Nasjonalbiblioteket og NRK brukt betydelige midler på sine prosjekter i jubileumsåret.

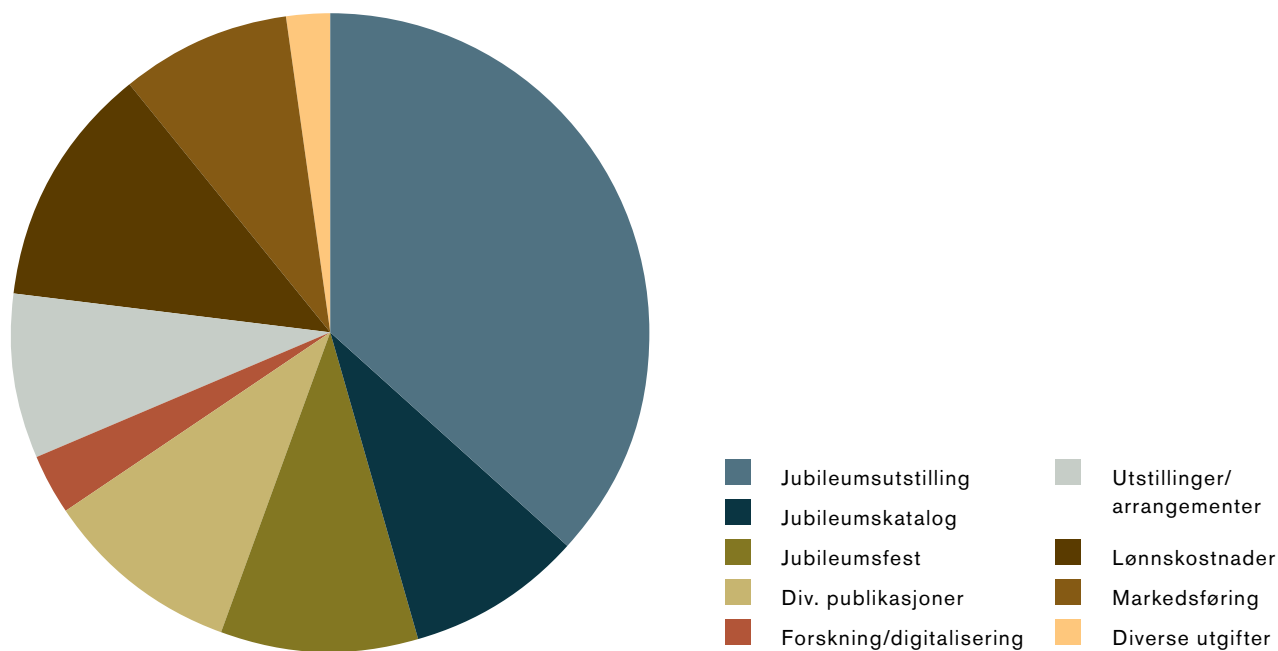
Höegh Eiendom og Frognerparkens Venner har bidratt med henholdsvis NOK 300 000 og NOK 150 000 til jubileet. Dette er midler som

ikke har vært øremerket spesifikke prosjekter, men som vi har kunnet bruke fritt. Höegh Eiendom har også vært en ypperlig ambassadør for jubileet. De har tatt med seg ansatte og kunder til museet, og bidratt til å spre kjennskap om Vigeland. Frognerparkens Venner har i flere år vært en viktig støttespiller for museet, også i jubileumsåret. Det blir satt pris på.

Inntekter – Vigelandjubileet

Fordeling av utgifter – Vigelandjubileet

UTGIFTER

Jubileumsutstilling	NOK 2 535 703
Jubileumskatalog	NOK 602 961
Jubileumsfest	NOK 695 277
Div. publikasjoner	NOK 675 590
Forskning/digitalisering	NOK 210 173
Utstillinger/arrangementer	NOK 583 981
Lønnskostnader	NOK 840 171
Markedsføring	NOK 588 120
Diverse utgifter	NOK 143 874
SUM UTGIFTER	NOK 6 875 850

Kommunikasjon og markedsføring

Kommunikasjonsarbeidet i Vigelandjubileet 2019 har hatt som mål å understøtte mål og visjoner fastsatt for jubileet. Det viktigste av disse målene, som også har vært det mest utfordrende kommunikasjonsmessig, var å synliggjøre at Vigeland er mer enn Vigelandsparken. Vi ønsket, gjennom våre utstillinger og arrangementer, å gjøre publikum oppmerksomme på hvilken posisjon Vigeland hadde i sin samtid, samt løfte hans anseelse i dag. Samtidig ønsket vi at dette budskapet skulle nå ut til nye publikumsgrupper over hele landet. Mye av kommunikasjonsarbeidet ble rettet inn mot jubileets største satsning; jubileumsutstillingen *Paralleller. Gustav Vigeland og hans samtidige*, men også jubileumsfesten i parken den 22. juni ble prioritert.

Våren 2018 ble det ansatt en kommunikasjon- og markedsføringsansvarlig for Vigelandjubileet. Det ble besluttet at kommunikasjons- og markedsstrategien skulle bygges opp rundt tre pilarer: innhold i sosiale medier (SoMe), bredt medieinnsalg og betalt markedsføring. I SoMe har målet vært å vise hvilke arrangementer og utstillinger publikum kunne delta på, og i dette har «lik og del»-kulturen hos vårt publikum vært en suksessfaktor. I arbeidet med å selge inn saker til media har Vigelandmuseets presse-rom (Kulturbyen Oslo/MyNewsDesk) vært et viktig verktøy. Alle pressemeldinger har blitt publisert her. Når det gjelder betalt markedsføring, så fant man det hensiktsmessig å satse på digitale flater, noe papir, samt fysisk markedsføring i bybildet.

To elever ved Skøyen skole intervjues av Reiseradioen på NRK P1 i forbindelse med jubileumsfesten 22. juni.
Foto: Unni Irmelin Kvam / Vigelandmuseet.

I tillegg til Vigelandjubileets eget presse- og kommunikasjonsarbeid har våre samarbeidspartnere delt informasjon om jubileet i egne kanaler. Dette har ført til en bredere pressedekning og større oppmerksomhet enn det jubileet ville klart på egenhånd. For eksempel fikk både Norges Banks minnemynt og Postens Vigeland-frimerker mange presseoppslag, og fungerte på den måten som viktige markedsføringsbidrag. I forbindelse med vandreutstillingen har Nasjonalmuseet bidratt med eget pressearbeid, noe som har hatt en forsterkende effekt. Når det gjelder internasjonalt pressearbeid har museet fått god hjelp av Visit-Oslo, og etter hvert også Utenriksdepartementet.

Omlegging av kommunikasjonsarbeidet

Høsten 2018 ble det foretatt en «nå-analyse» av kommunikasjonsarbeidet og kommunikasjonskanaler ved Vigelandmuseet. På grunnlag av denne analysen tok Vigelandmuseet konkrete grep: Som en følge av ny europeisk personvernlovgivning (GDPR) det ble besluttet å ta i bruk et nytt verktøy for utsendelse av museets nyhetsbrev; MailChimp. Videre ble det utviklet nye nettsider med forbedret brukeropplevelse (responsivt design). Internkommunikasjonen ble også styrket gjennom verktøyet Workplace.

Innholdsproduksjon

Under den offisielle åpningen av jubileet i Oslo rådhus den 10. april ble programmet for jubileet lansert. Dette ble gjort i form av et gratis jubileumsmagasin trykket i 3 000 eksemplarer. Magasinet var også tilgjengelig digitalt på museets hjemmeside. I tillegg til selve arrangementskalenderen inneholdt magasinet spennende artikler om Vigeland og de ulike utstillingene og arrangementene i jubileumsåret. Dette var et viktig kommunikasjonsiltak med en todelt målsetning; å informere om jubileets program, men også spre kunnskap om Gustav Vigeland.

I løpet av jubileumsåret har det blitt sendt ut rundt 36 pressemeldinger og produsert rundt 20 filmer (for Facebook og Instagram) for å fortelle om jubileets ulike aktiviteter og utstillinger. Kulturetatens pressearbeid og deres Instagram-kampanje #InspiredbyVigeland kommer i tillegg til dette.

Vigelandjubileet har også hatt flere innholdssamarbeid med eksterne aktører. Blant annet har det blitt produsert film i samarbeid med Posten Norge AS i forbindelse med frimerkelanseringen. Influenseren Farge-Dagny, aka Dagny Thurmann-Moe, har med sine 35 000 følgere på Instagram fått hjerte for museet og promoterte museet vederlagsfritt ved flere anledninger, blant annet på God Morgen Norge (TV2). Silje Sigurdsen har promotert museet vederlagsfritt gjennom sin kunstfaglige vlogg Kunzten.no. Videre har NRK P2 / P1+ 2 laget en podkastserie om Gustav Vigeland, med blant andre Jarle Strømodden og tidligere museumsleder Tone Wikborg. Podkasten har lyttertall på rundt 200 000, ifølge NRK.

Redaksjonell dekning

Vigelandjubileet har hatt 805 medieoppslag (Mbrain) i 2019 og oppnådde størst oppmerksomhet ved oppstarten av jubileet og åpningen av jubileumsutstillingen i april. I perioden 1. april til 14. april hadde Vigelandjubileet medieoppslag eksponert til om lag 17 mill. personer til en annonseverdi av rundt 3,5 millioner kroner. Den nasjonale dekningen har vært større enn vanlig i jubileumsåret, og en større andel av pressedekningen enn normalt har vært på tv og radio.

Medieoppslagene om Vigelandjubileet begynte allerede 15. november 2018. Da gikk Vigelandmuseet ut og etterlyste to forsvunne marmorskulpturer laget av Vigeland i 1908. Dette var to vakre portrettbyster av Marie Nordby som

The Vigeland Museum
19. november kl. 11:52 · 🌐

Hjelp oss å finne denne skulpturen!

Vigeland-museet etterlyser dette nydelige kvinneportrettet som Gustav Vigeland modellerte i 1908. To eksemplarer ble hugget i marmor og solgt til de svenske kunstsamlere Thorsten Laurin og Klas Fähræus. Som en følge av økonomiske nedgangstider i mellomkrigstiden ble Fähræus tvunget til å selge deler av kunstsamlingen sin. Hva som skjedde med Laurins samling vet vi ikke. Hvor endte de to marmorskulpturene opp? ... Se mer

ETTERLYSNING

Har du sett denne skulpturen?

Gustav Vigelands *Kvinneportrett* (1908) i marmor. Sist sett på 1920-tallet i Sverige.

VIGELAND 1901-1942

The Vigeland Museum
Kunst

Send melding

42 870
Antall personer nådd

3 837
Engasjement

Boost Again

Nylig aktivitet

Fremmet den 19. november
Publikum: Norge, Sverige: Stockholm, Sweden (+4)
Av Guri Skuggen · Fullført

Vis resultater

👍❤️🔥 357

8 kommentarer · 375 delinger

Innleggsresultater

42 870 personer nådd

1 071 Reaksjoner, kommentarer og delinger

574 👍 Liker	317 På innlegg	257 På delinger
18 ❤️ Hjerter	15 På innlegg	3 På delinger
1 😂 Haha	0 På innlegg	1 På delinger
48 😲 Wow	29 På innlegg	19 På delinger
2 😞 Trist	1 På innlegg	1 På delinger
2 😡 Sint	1 På innlegg	1 På delinger
50 Kommentarer	12 På innlegg	38 På delinger
376 Delinger	375 På innlegg	1 På delinger

2 766 Klikk på innlegg

311 Bildevisninger	15 Lenkeklikk	2 440 Andre klikk
------------------------------	-------------------------	-----------------------------

NEGATIVE TILBAKEMELDINGER

10 Skjul innlegg	6 Skjul alle innlegg
0 Rapporter som spam	0 Slutt å like siden

Innsiktsaktivitet rapporteres i tidssonen Stillehavs-kysten.
Annonseaktivitet rapporteres i tidssonen for annonsekontoen din.

museet ikke visste hvor var og som vi ønsket å ha med i jubileumsutstillingen. Etterlysningen skapte stort engasjement på Instagram og Facebook, og fikk en rekkevidde på 45 000 (Facebook). Nyheten gikk nasjonalt og 4. desember 2018 kunne Vigelandjubileet og publikum, sammen med Aftenposten, juble over gjenfunnet kunst. Det lovet godt i forkant av et jubileumsår. Med kommunikasjonskanaler i samspill nådde nyheten langt ut i Norges land.

Den 11. april er det Vigelands fødselsdag og åpningen av jubileumsutstillingen som preger nyhetsbildet. Noe er betalt markedsføring (Gratulerer med dagen-annonse på forsiden av Aftenposten), mens den øvrige dekningen kommer både i trykket presse og i etermediene (NRK). Mediedagen starter med at Vigelandjubileet er på NRK P1 Østlandssendingen fra kl. 06.03, Dagsrevyen og en rekke andre programmer, før dagen avsluttes med museumsleder Jarle Strømodden på radioprogrammet «Kveldsåpent» på NRK P1 fra åpningsfesten på Vigelandmuseet.

Vandreutstillingen – og Nasjonalmuseets pressearbeid knyttet opp mot denne – har bidratt til mange presseoppslag i lokale aviser og medier over hele landet. Utstillingen har fått forhåndsomtaler og/eller anmeldelser på alle visningsstedene.

Redaksjonell dekning – internasjonalt

Mange internasjonale medier skriver om Vigelandsparken som turistmål, men i jubileumsåret har man ønsket å tiltrekke seg flere internasjonale kunstjournalister. Vigelandjubileet har vært en slik anledning og dette arbeidet er i startgropen, men med et stort og uforløst potensiale.

Museet har hatt besøk av internasjonale journalister som ikke er bosatt i Norge, samt begynt kontakten med internasjonale journalister bosatt i Norge gjennom Foreign Press Association Norway. I tillegg har Vigelandmuseet blitt kontaktet av internasjonale journalister fra hele verden, blant annet Svenska Dagbladet og Le Monde Diplomatique i Frankrike.

Reklame for jubileumsfesten på Oslos trikker.

Vigelandmuseet har i noen grad samarbeidet med Utenriksdepartementet (UD), Innovasjon Norge og VisitNorway/VisitOslo for å sikre internasjonal dekning av Vigelands kunst, men dette er en satsning som krever flere ressurser enn det som er tilgjengelig ved museet i dag.

Markedstiltak

Vigelandjubileet har benyttet betalt markedsføring for å få jubileet ut i byen. Blant annet har vi annonsert i Kunstpassasjen under Oslo S, der rundt 40 000 mennesker passerer daglig. Dette ble gjort i perioden 5. april – 22. april. Oslos trikker og leskur har blitt tapetsert med reklame for jubileumsfesten den 22. juni, og det har ved to anledninger blitt flagget i Oslos paradegate Karl Johan. Første periode gikk fra 8. april til 22. april og andre periode fra 5. august til 11. august. Også selve museumsbygningen har markert utstillingen og jubileet med fire banner på utsiden av bygget, etter spesiell avtale med Byantikvaren.

Kunstpassasjen med reklame for Vigelandjubileet.

Gratulerer med dagen-annonsen 11. april markerte starten på Vigelandjubileet. Det grafiske elementet ble brukt i flere kanaler, blant annet Facebook og Aftenposten. Annonsen ble analysert av Schibsted og publikum fant den iøynefallende, attraktiv, positiv og ikke minst handlingsutløsende. Vigelandjubileet har annonsert i Aftenposten papir, Aftenposten mobil, VG mobil, Schibsted mediehus, Scan Magazine (SAS), Kunstpassasjen under Oslo S, Kunstforum, ClearChannel – Superside trikk, Clear-

Channel og Facebook. Markedsføringsbudsjettet har vært på rundt NOK 600 000.

Grafiske design er gjort av NODE Berlin Oslo.

Nøkkeltall

Antall medieoppslag 2019:

805 oppslag

Estimert annonseverdi av medieoppslagene:

NOK 26,796 mill.

Eksposeringer 2019:

107,836 mill. personer

Antall medieoppslag i perioden 1. april til

14. april 2019:

125 oppslag

Eksposeringer i perioden 1. april til 14. april:

17,888 mill. personer

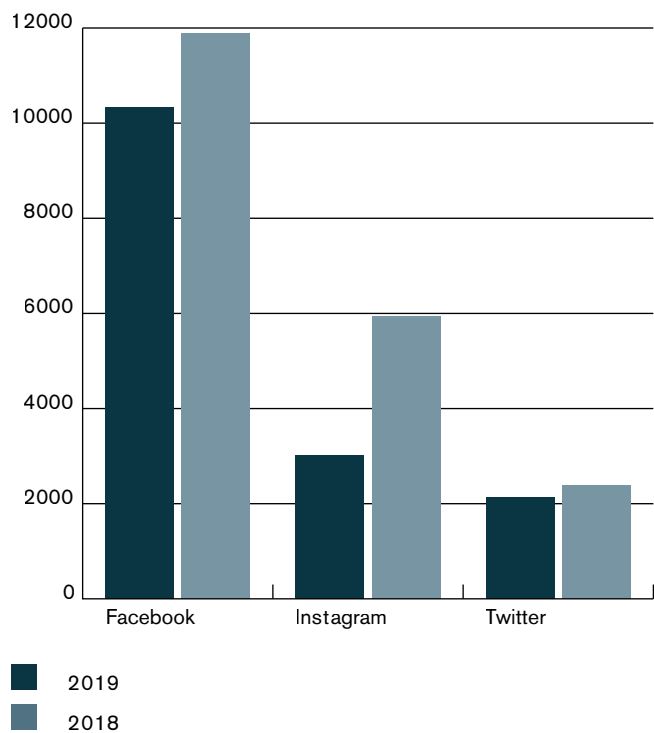
Estimert annonseverdi i perioden 1. april til 14. april 2019:

Ca. 3,5 millioner.

Antall følgere på sosiale medier øker.

Instagram viser en nær doubling.

Økning i SoMe fra 2018 til 2019

Nøkkeltall fordelt over året 2019 – Medieoppslag

